

DOSSIER

tekst Jan Loos

foto's Rollin Verlinde (Vilda)

Blij met de wolf!

In de vorige nummers van LANDSCHAP kwam de spectaculaire comeback van de Europese bever aan bod. De inkt van die artikelreeks was nog niet droog, of daar diende zich al de volgende nieuwkomer aan, en wat voor één! De voorbije maanden zetten wolven opnieuw poot op zowel Belgische als Nederlandse bodem, en dat na een afwezigheid van ruim een eeuw. Lopen er binnenkort weer roedels wolven in onze bossen en moeten we schrik hebben om 's avonds de fiets te nemen? Kortom, brengt de nieuwe toppredator het Roodkapjstrauma in ons naar boven, of geven we hem een eerlijke kans?

De wolvenfoto's bij dit artikel zijn gemaakt in dierenparken. Wilde wolven laten zich niet zo gauw portretteren...

Helemaal onverwacht was de eerste wolvenwaarneming niet, want de terugkeer van ons grootste inheemse roofdier was perfect voorspeld. Nadat hij al delen van Duitsland en Frankrijk had heroverd en bleek te gedijen op amper 200 km van onze grenzen, was het slechts een kwestie van tijd vooraleer de wilde wolf ook de dichtst bevolkte regio van Europa zou binnentrekken.

WAT RUIST DAAR...?

Het was de filmploeg van 'Dieren in Nesten' die voor de primeur zorgde. Die ploeg werkt al een tijdje aan 'Operatie Lynx', een project bedoeld om de aanwezigheid van de lynx in de zuidelijke Ardennen aan te tonen. De lynx is een grote roofkat die in ons land als uitgestorven werd beschouwd, maar hardnekkige geruchten en vermeende waarnemingen van lynxen inspireerden de filmploeg om de mogelijke terugkeer van de lynx te bewijzen met beeldmateriaal. "Toen we hoorden dat er in Gedinne in de Naamse Ardennen schapen waren gevonden die gedood waren met een nekbeet, hingen we daar een trailcam op, een onbemande

video- en fotoval. We hadden gehoopt beelden te maken van een lynx of verwilderde hond, maar tot ieders verbazing draaiden we op 4 augustus 2011 beelden van een wolf", legt presentator Chris Dusauchoit uit.

Op de filmfragmenten is een wolf te zien die een schapenkadaver benadert en het vervolgens wegsleept. De ontdekking van een wolf in België is groot nieuws! Het ligt niet voor de hand om op basis van nachtelijke filmbeelden een wolf van een wolfshond of een verwilderde herdershond te onderscheiden. Eigenlijk kan alleen een DNA-analyse van een haarstaaf of uitwerpselen 100% zekerheid brengen over de ware identiteit en de genetische herkomst van de wolf van Gedinne.

Na een grondige studie van de filmbeelden zijn de experts niettemin unaniem: dit is wel degelijk een wilde wolf! Het schuwe gedrag, de typische witte markering in zijn gezicht, de kleurschakeringen in de vacht - donkergrijs op de rug en helderder opzij en onderaan -, het donkere 'zadel' rond de schouders, de lichaamsbouw, zijn houding en krachtig

voorkomen, de vorm van de staart... allemaal indicaties dat het hier geen wolfshond, husky of herdershond betreft, maar een ras-echte wolf. Bovendien wordt nergens een 'tamme' wolf vermist, ook niet in het 'wolvencentrum' van The Wolf Conservation Association in Limbourg nabij Verviers.

NEDERLAND DOET NIET ONDER

Minder dan een maand later, eind augustus 2011, kijkt een stel Nederlanders zich de ogen uit wanneer ze in een wegberm bij Duiven, even ten zuiden van de Veluwe, een wolfachtig beest zien dat op klaarlichte dag een drukke weg wil oversteken. Het dier is bang voor mensen en houdt afstand, maar wil wel door. Als gevolg van het drukke verkeer en de commotie die ontstaat, lukt de oversteek uiteindelijk niet. Enkele van de stomverbaasde automobilisten kunnen met hun gsm snel enkele foto's maken. Door de povere fotokwaliteit kan achteraf niet met 100% zekerheid worden bevestigd dat het effectief een wilde Europese wolf is en geen hond met sterke wolventrekken of een kruising, maar het heeft er toch alle schijn van dat ook Nederland bezoek heeft van een echte wilde wolf.

De weken nadien zijn er diverse meldingen van een wolf op de Veluwe. Het dier wordt onder meer gespot op de Ramenberg, tussen Loenen en Hoenderloo, aan de oostkant van de Veluwe en slechts een 20-tal kilometer van Duiven verwijderd.

Meteen zijn heel België én Nederland in de ban van de wolf. De kans is groot dat de bescheiden voorhoede alweer verder is getrokken en zich opnieuw buiten onze grenzen bevindt, maar terugkomen doen ze zeker!

WELKOM WOLF!

Nederland zou Nederland niet zijn als er niet meteen een breed maatschappelijk debat werd gestart "over de wenselijkheid van de terugkeer van grote roofdieren en de gevolgen daarvan voor de menselijke veiligheid, de veeteelt en het natuurbeheer".

De Nederlandse natuurbehoudsbeweging aarzelt geen seconde om de eventuele

aanwezigheid van een wolf toe te juichen. Organisaties als Natuurmonumenten en Ark Natuurontwikkeling zijn unaniem: "Als de wolf zich hier weer thuis voelt, dan is dat de kroon op het Nederlandse natuurbeleid. Ook ecologisch is het belangrijk, want een wolf ruimt oude en zwakke dieren op. Zo'n topjager ontbreekt op dit moment in ons ecosysteem", aldus de organisaties.

Je houdt het niet voor mogelijk, maar lang voor de eerste wolf poot zette op Nederlandse bodem, hielden onze noorderburen al de website www.wolveninnederland.nl online, met daarop alles wat een gemiddelde burger over wolven hoort te weten, gewoon kwestie van voorbereid te zijn en de wolf een zo warm mogelijk onthaal te bezorgen.

In Nederland is het wolvendebat dus al voorbereid én meteen de goede richting uitgestuurd door het team van 'Wolven in Nederland'. De medewerkers geven ook voordrachten. Wetende dat discussies over wilde soorten gevoed worden door een mengeling van feiten, meningen en emoties, zetten onze noorderburen alle wolvenweetjes netjes op een rij. "De komende jaren zetten wij ons in om draagvlak voor de wolf te creëren. Dat doen we door mythes en sprookjes van de waarheid te onderscheiden en voorlichting te geven, bijvoorbeeld over hoe boeren hun vee kunnen beschermen. Zo willen we er voor zorgen dat wolven niet alleen welkom zijn in de natuur, maar ook in de hoofden en harten van de Nederlanders", klinkt het.

NEGATIEVE BEELDVORMING

Dat de wolf emoties oproept, blijkt ook uit de aandacht die het dier in de media krijgt. Krantenkoppen over wolven in Zweden, Frankrijk, Duitsland, Italië of Spanje bewijzen dat de wolf aan een comeback bezig is in grote delen van westelijk Europa en dat hij inderdaad naar België en Nederland oprukt. Maar steevast blijkt uit de mediaknipsels ook dat de wolf op de ene plek welkom wordt geheten, terwijl hij op andere plaatsen veel weerstand ontmoet en zelfs vervolgd wordt. Dat laatste is altijd weer een gevolg van onwetendheid en de negatieve beeldvorming over wolven.

De wolven van Gedinne en Duiven vormen de perfecte aanleiding voor deel 2 van ons vijfde boek over 'de big five van bij ons'. Op de volgende bladzijden brengen we alle wetenswaardigheden over de Europese wolf bij elkaar.

